

සංස්කෘතිය

සහසර්ව විද්‍යාත්මක විද්‍යා මාලාව

හැඳින්වීම

සිද්ධාර්ථ චරිතය, ගෞතම බුද්ධ චරිතය ගැන ගැඹුරින් අධ්‍යනය කල අය දන්නවා ඇති ගෞතම බුදුන් යසෝදරාගේ ගුණකඳු වර්ණනා කරන්න කිසි විටෙක පසුබට නොවූ වග.

එතුමා හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම සඳහන් කර තිබෙනවා එතුමාගේ සත්‍ය සොයා යන ගමනට එසේත් නැතිනම් ලෝවැසිනට සසර දුකෙන් මිදී නිර්වාණය අත්කරගැනීම වෙනුවෙන් වෙහෙසවුනු කාසීයට යසෝදරා උපරිම අනුබලය දුන්වග.

සනත් නන්දසිරි මහතා ගායනා කරන "සිතේ නැඟුනු කළකිරීම කුමරිය ඔබ පමනයි දැන සිටියේ පෙර සිට" ගීතයේත් "එයින් මිදෙන මංපෙන සොයනා සඳ . . ඔබෙන් ලැබින නිබදවම සියළු වෙර" ලෙසින් සඳහන් වන්නේ ඒ ඇගෙන් ලැබුනු අනුබලයේ දෝකාරයයි.

බුද්ධත්වයෙන් පසු කපිලවස්තු පුරයට ගෞතම බුදුන් වැඩමකල අවස්තාවේ, සුදොවුන් පිය රජතුමාත් යසෝදරා සහ රහල් පුතුන් දැකගැනීමට මාලිගාවට වැඩම කල මොහොතේ යසෝදරා එතුමා අහිමුඛයට නොපැමින "ඔහු වෙනුවෙන් බිරිඳක් ලෙස මා කල කැපකිරීම ගැන ඔහු සලකනවානම් මා අහිමුඛයට ඔහු පැමිණිය යුතුයි" සිතා ඇගේ කුටියට වී සිටි බව අප කියවා ඇත්තෙමු.

"මා හිස මුඩු කල බව අසා හිස මුඩුකල, මා දිනකට එක්වරක් ආහාර ගන්නා බව අසා දිනකට එක්වරක් අනුභව කරන, මා දළ කසාවත් පොරවන බව අසා දළ කසාවතීන් රන් රුව පොරවන, රහල් කුමරු උපන්දාම මා ඔවුන් හැර ගිය නිසාවෙන් සියලු දුක් දොමනස් උසුලන, මට සත්‍ය සොයා යන ගමනට දිරි දුන් යසෝදරාව බැහැඳකින්න මා යායුතුයි" කියා ගෞතම බුදුන් යශෝදරාගේ කුටියට වැඩම කල බවත් එහිදී යසෝදරා බුදු පා මුල වැටී කඳුලින් බුදුපා තෙමූ වගත් අප කියවා ඇත්තෙමු.

යසෝදරාව කලාක් මෙන් හිස මුඩුකිරීම, එක වරක් අනුභවය ආදී දේ සැමියන් බලාපොරොත්තු නොවුනත් යසෝදරාව මෙන් සැමියාගේ පරමාර්ථ හඳුනාගෙන ඒවා උසස් ඒවා යැයි හැඟේ නම් ඔහුට ඒ වෙනුවෙන් දිරිදීම සැමියාගේ ගමන් මගේ පහන් ටැඹක් වීම ආදියෙන්

සැමියා බලාපොරොත්තු වන යසෝදරාවක් වීම අද සමාජයේ බිරිඳකට අභියෝගයකි.

දැවැන් කීප දෙනෙක් සමඟ බිරිඳ අත්හැර අහිනික්මන් කරන සිද්ධාර්ථලා අද සමාජයේ බොහෝ නමුත් ඒ සිද්ධාර්ථලාගේ අහිනික්මන සමාජයට අර්ථයක් සිද්ධ කිරීම නොවන නිසාම ඔවුන්ට සමාව දෙන නැරි වීම වෙනමම කාරණයක්.

යසෝදරාවන

සාරාසංකා කප් ලක්සය පෙරුම පුරා
සොළසා සංකා කප් ලක්සය පෙරුම පුරා
සුවිසි සංකා කප් ලක්සය පෙරුම පුරා
මෝරා පුබුදු මල ලෙස බුදු වු ලොව තුරා

නිම නැති සංසාර සාගරය ජීනලා
නිම නැති වස්තු ඇස් ඉස් මස් දන් දීලා
නිම නැති විරියක් කෙරුවාය හිත වෙලා
නිම නැති බුදු බවට ජීවිත දන් දීලා

දීපංකර බුදුන් ලෝකෙට පහළ වෙනා
සුමේද නම තපසුව බෝසන් ඵදිනා
කදුරැලියේ වැඩ සිටි මහතා ඵදිනා
මේ මහතා මතු බුදු වෙයි වදාරනා

සිරි හස්තෙන් මල් පූජා කළ තැනදී
දෙසිතක් නැතුව නියමයි එක සිත් පැහැදී
දෝන පුරා වැඳ පිදු රඹගම පුරදී
නියත විවරණේ ලැබුණේ එතැන්හිදී

සුවිසි බුදුන්ගෙන් විවරණ ලබා ගෙන
ආයුස තිබෙන පමණක් එහි වැඩ සිටින

වෙසතුරු වෙලා තපසේ ගොස් වැඩ සිටින
අහස පොළොව මෙන් අන්තිම දන් දෙමින

සහම්පතී වැනි අන්තිම වැඩි ගමන
සමබ උණේ ළං වී බුදු බව සොදින
සැම දෙවියෝ රුසි වී සිට සැලකරන
බඩ ලොව ලක්ස ගණනක් දිව සිරි විදින

කා ලේ බුදු වෙන්න සිරි උණිය මහතු නේ
ආ ලේ ඉතින් ඇරලා යමු සුවාමි නේ
කා ලේ බලා වැඩ සිටි බෝසත් ඵදි නේ
සී ලේ ගුණේ බැලුවොත් උපදින්න අ නේ

දී ඡේ දේසෙ උපදින කුල කොතන බ ලා
කෝ ඡේ නො වී මවපිය කවුද විමස ලා
රු ඡේ කවුද සරණෙට මට සිතා බ ලා
දී ඡේ උතුම දඹදිව දිවසින් දැක ලා

සුදොවුන් නිසා මායා මව් කුස දැක ලා
පන් සියයක් රු ඇති කිරි මව් දැක ලා
අගමෙහෙසුන් කැටුව ම ඵන බව දැක ලා
ඉතින් දඹදිවට යෙමි මම වදා ළා

රන් යහනේ සැතපෙන කල බිසවුන් ට
පුන් සද මඩල අහසින් ඵ් යහන පිට
රන් කද ලෙසින් වැඩියා සුදොවුන් ළහට
තුන් ඡාමෙට පෙනුණා සද මඩල මට

දණක් පමණ මල් අතුරපු දිව යහ නේ
පමණක් බිසව සැතපෙන කල දුටු සී නේ
මැණිකක් දකින කොට ගැබ ඇතුළට වැදු ණේ
මොන මොන දෙයක් දෝ නො දැනෙයි සුවාමි නේ

මහමායා සැතපෙන කල මල් යහ නේ
අහසින් රිදී පරුවනයක් ඵම යහ නේ

දහසක් බිසෝවරු වට කර මුර සිටි නේ
මහ රජු හට සැළ කෙරුවා මෙම සි නේ

තේරුණන් ගංගාවේ සුදු වැල් ලේ
තේරුණේ ඉසිනානේ නැවිල් ලේ
පැන්නා වටකරට සුවදට මන ලොල් ලේ
පෙන්නා දිදි දරු සිනය පෙළින් පෙළ ලේ

දෙනෝ දහක් අහනෝ මට මල් නෙළු වා
අනෝතත්ත වීල මැද යහනක ඉඳු වා
කනසා ලියෝ දෙදෙනෙක් පැන් නැවෙව් වා
අනෝතත්ත වීල මම සිනෙන් දුටු වා

සු දු සක ලෙසට ඇත් පැටියෙක් විත් යහ නේ
සු දු සොඩ වීකෙන් මගෙ බඩ පිරිමදිති අ නේ
සු දු යම දෙයක් සිදු වෙයි මම දුටු සි නේ
සු දු සුන් නිරිඳුනේ මොක දැයි ඔය සි නේ

පි රි සිදු බමුණු ගෙන්නා මහ රජු ජි නේ
කි රි බත් කවා දෙවනුව ඇසුවා සි නේ
නි රි දුනි අපල නැත කාටත් ඔය සි නේ
පි රි සිදු බෝසතෙක් උපදි ය ලොවට අ නේ

සුද්දෝදන නරනිඳුනේ අසනව ට
නපුරු සින නො පෙනෙයි පින් කළ අය ට
පෙනුණු සිනෙ දරු සිනේ ම ඩි ඔබ ට
පින් ඇති බෝසතෙක් උපදිය තුන් ලොව ට

ර න් යහනේ සැතපෙන කල බිසවුන් ට
ර න් මාලාවක් තිබුණා යහන පි ට
ර න් දම විගස දැමුවා දෙවියෝ කර ට
අ ලු යම වෙලෙ ඔය සිනෙ පෙනුණි ම ට

ම හ සෙ න් රැස්ව කුඩ කොඩි ගෙන වටකර ට
අ හ සි න් ඇවිත් රන් තරුවක් දෙරණ පි ට

වි ග සි න් ඇහිද ගත්තෙමි අමයුරු ලෙස ට
සි නෙ න් තරුව ගිලුණා මගෙ ගැබ තුළ ට

මහමායා සැතපෙන කල මල් යහ නේ
මහමෙර මුදුනෙ ආසනයක වැඩ ඉදි නේ
අසල ගමක පුන් සද පිරිමදිමින් නේ
මහ රජුනේ මොක දැයි ඔය දුටු සි නේ

රිදි යහන සැතපෙන කල බිසවුන් ට
පිරි දෙනන කිරි ඵරිලා කරඬුව ට
රිදි කදකි නයි පැටියෙකි දරණ ව ට
නැරිය දරා සින පෙනුණා බිසවුන් ට

ඉ ති න් ඇවිත් බමුණෝ වාසල් දොර ට
සො දි න් සින තෝරා දුන්නේ රජු ට
මෙ තු න් ලොවට නායක පුන් සද ලෙස ට
උ තු ම බෝසතෙක් උපදි ය තුන් ලොවට

ද හ ස් ගණන් සිටි දෙවහන අත් හැර ලා
ද හ ස් සිය දහස් දිව සැප අත් හැර ලා
ම හ න් ගුණැති මායා මව් සද දැක ලා
අ හ ස් උඩින් පුන් සද ලෙස වැඩම ක ලා

මා යා බිසවුන්ට දොළ දුක් හට ගැනි ලා
ද යා සිතීන් සැම යදියෝ රැස් කර ලා
කි යා සැම තැන ම වාසල් කරවා ලා
ගි යා බිසව දන් සැල් දැක සතුටු වෙ ලා

දොළ උපතක් උදු මායා බිසවුන් ට
අරිති වහනි වාසල් දොර නුවර ව ට
දොරටු සතර වාසල් හැර දන් දෙන්න ට
දොළ සන්සිදුණි මහමායා බිසවුන් ට

දෙවනු දොළක් හට ගත්තේ බිසවුන් ට
නුවර සැම තැන ම දිව පුරයක් ලෙස ට

පවර උතුම් මණ්ඩපයක් සොද රුව ට
නුවර වට ඇවිද වැඩියා මණ්ඩපෙ ට

සල් උයනට යන්ට දොළ දුක් උණිය ම ට
රන් රිදියෙන් සරසන්නේ උයන ව ට
සතර වරම් දෙවියෝ මුර ජාම ව ට
සන්නොස වෙමින් වැඩමෙව්වේ උයන ව ට

ස ල් උයනට වැඩියේ බිසව් මන ලො ලා
ම ල් පිපිලා බමරුන්නේ නද විපු ලා
ස ල් කද නැමුණි බිසවට බිම පාත් වෙ ලා
ක ල් දැන දස මාස සපිරිණිය ගැබ් තු ලා

මැණික් කරඩුවේ ගනරන් පිළිම ලෙ සා
මැණියන්ට පෙනි පෙනි කුමරුන්ගෙ ඇ සා
සැදී නොයෙක් අබරණ පැළදී යස සා
පෙනී සැම දෙවියෝ වැඩියා විග සා

ව ඩා සිරිහස්න සල් කද උඩින් ද රා
ව ඩා පළදින්නට මල් කද නැමුණු පු රා
වි ඩා හැර අල්ලමින් අත්ත මනහ රා
ව ඩා වටකරට තීර ඇද එවිසිතු රා

ක ල් දැනුණේ දසෙකඩ මස පිරුණු නැ නේ
රු ල් පුළුනේ බරකුත් බඩට නො දැණු නේ
ම ල් පවනේ එන ලෙස සොද සිහිල දැ නේ
ස ල් උයනේ දී ව ද කුමරු බිහි උ ණේ

අහසින් ඇවිත් දෙවියෝ වටකර සැදු ණේ
දහස් ගණන් සුරහන වටකර සැදු ණේ
වෙහෙස නැතිව බිහි වුණි කුමරු විගසි නේ
මහබඩු ගෙනැත් වැඩුවා රන් දැල සොදි නේ

බිහි වුණි කුමරු පුත් සද ලෙස රන් දැල ට
මනනද කුමරු බලමින් තුන් ලොව එවි ට

මට වැඩි කෙනෙක් නැති බව දැක තුන් ලොව ට
සිහනද පෑ ය ඵවිගස කුමරු මනතු ට

පියුම සතක් පිපුණිය ඵ කුමරුන් ට
පියුම පිටින් වැඩ බැලුවේ සතර ව ට
උතුම් නාද පෑ සිදුහත් කුමරුන් ට
රන් කිරි මේ වඩනි ඵවිගස කුමරුන් ට

නොයෙක් කිරීමවුන් දෙපසේ නැර ව ට
දහස් ගණන් නිම නැති ගෝසාව කො ට
දෙපෝදාට පායන පුන් සද ලෙස ට
නොයෙක් පෙරහරින් වැඩියාය රජ ගෙ ට

දහස් ගණන් මුරකාවල් වටකර ට
දහස් සිය දහස් දිව මල් යස ලෙස ට
දහස් පුන් සදක් ලෙස ඵ කුමරුන් ට
සොළොස් වයස පිරුණා මේ කුමරුන් ට

දුනු සිල්පය සැදුණේ අප බෝසතු ට
යසෝදරා අගමෙහෙසුන් පළමු සි ට
එකුන් නිසක් අවුරුදු ගිහිව වැඩ සි ට
උතුම් සිරි සැපත හැර බිසව සහ තු ට

සසර කළකිරි තපසට සින් පැහැ දී
බොහොම බිසව ඇරියේ රජ යන්ට නො දී
කොහොම උණන් අද යම් මම මෙතැන්හි දී
මහණ වෙන්ට කළකිරුණේ උයනේ දී

දිව යහනේ බෝසත් නැගිට විගසි නේ
ගිහි සැපතය හැර යම් මහණට ඉති නේ
ඔන්න කවුද දොරටුව ළඟ සිටින් නේ
වන්න මමයි දොරටුව ළඟ සුවාමි නේ

සංසාරේ ඇත ම සිට පෙරුම් පි රු
දැන් කාලේ ආවා පෙරටුව කුම රු
ඉතින් මහණ වෙන්නේ දැක මගෙ කුම රු
පින්වත් උතුම් ඉපදුණි රාහුල කුම රු

ම ගේ යාළු එන්නේ නුඹ ඇත සි ට
අ ගේ ඇති ගමන් අද විතරයි මෙ ම ට
අ ගේ ඇතිව ආබරණන් දියන් ම ට
ම ගේ යාළු අසු සරසා දියන් ම ට

ග ලා කඳුළු වැටෙමින් ඇමති එම වි ට
බ ලා මගේ කුමරුන් එමි සහතිකෙ ට
වැ ඩ ලා බිසව සිටිනා මාළිගාව ට
දැ ක ලා බිසව සැතපෙන සැටි යහන පි ට

සි රි හස්තෙන් රන් බාපත අල්ලා ලා
සි රි පද රන් පඩි කද පිට තබා ලා
පි රි සිදු යහනෙ සැතපෙන පුන් සද ලී ලා
සි රි පද ගත්තෙ ආපසු කිසිවක් නො බ ලා

අ මු ණ ක් පමණ මල් අතුරපු යහන පු රා
ප ම ණ ක් එරුණ කුමරුට රන් කිරි තිස රා
ක ව ද ත් වරද නැති පින්කද යසෝදරා
ව ර ද ක් බුදු බවට පැමිණෙය අන්ත රා

ස ත් බඹයක් නිල් වරලස මිදී ලා
අ ත් බඹරෙකු ලෙසට වරලස කරකී ලා
සි ත් ලෙස කුමරු යහනේ කිරි බොන ලී ලා
අ ත් හැර ඉන්ට බැරි වෙයි රන් කුඹු දැක ලා

පෙරුම පුරා ගෙන එන්නේ ඇත සි ට
පතා සතුන් දන් දුන්නේ බුදු බව ට
කතුන් සැමට නායක පුන් සද ලද ලෙස ට
ඉතින් කතා කෙරුවොත් මගෙ බිසොවුන් ට

ර න් යහනේ සැතපෙන මගෙ බිසවුන් ට
ළං කර කුමරු බැලුවෝතින් යහන පි ට
ර න් ලිය වැලකි සිරි හස්තය කුමරු පි ට
පි න් කද බිසව සැතපෙන සැටි දුටු නෙත ට

මැණික් කරඬු කට ලා කිරි බොන කුම රු
අනික් දෙයක් දුටුව ම මොකට ද නිස රු
වෙනස්කමක් සිතුවේ නැත මට අයු රු
සිතක් දරා ගෙන නෙත් දෙක කඳුළු පි රු

සාගර ජලය මදි ඇඬුවා මා සිත් දා
කීකරු ළද ලියක් මේ ලෙව් තුළ ඇද් දා
වෙන් කර අද ම යන්නේ බුදු බව සිත් දා
සුන් කර කෙලෙස් දුරු කර එක සිත් පැහැ දා

එක අඩු දරු නිසා මම කල් බැඳීම ය
නිම නැති සතුන් සසරින් ගොඩ ගැනීම ය
අද මම මහණ වෙමි ආලය හැරීම ය
පුදුම කුමරු රුව ඇති මගේ රාහුල ය

පැ තු ම බලෙන් දෙන්නා ආවේ ජේ වී
ක තු න් සැමට නායක බිමබා දේ වී
ඉ ති න් සසර ඇවිදින්නේ නැත දේ වී
ගො සි න් බුදුව එන කල් සිටපන් දේ වී

ස දු න් සුවද මල් අතුරපු යහන පු රා
යො දු න් ගණන් පැතිරෙයි සුවද මනහ රා
රු වි න් උතුම් රුව ඇති මගේ යසෝද රා
සො දි න් බුදුව එන්නෙමි මම එලොවතු රා

පිරිසිදු එරන් කද සේ බිසවුන් හැර ලා
සිරිපද මම ගත්තේ ආපසු නො බ ලා
විරිය කරන්නේ බුදු බව සිහි කර ලා
සුරිය මඩල මෙනි ආපසු වැඩි ලී ලා

ආ වේ එන්ඩ අපි දෙන්න ම ඇත සි ට
කී වේ යාඵ අපි දෙන්න ම ඇත සි ට
ඇ සු වේ සුවාමිනි කොයිබට වඩින්න ට
ඇ සු වේ ඇමති වැදලා සිරිපා දෙක ට

පා එ වේ ය වැඩියෝනින් මෙ අප ර ට
සා එ සළ ද පැළදී රන් කඩු අත ට
වේ එ බුදු බවට බාදා නො කර ම ට
යා එ ඇමති අසු සරසා දියන් ම ට

ක ඩ කඩා වචන නො කියති බෝසතු ට
අ ඩ අඩා ගොසින් කන්තක අසු ළඟ ට
අ ඩා දොඩා අසු සරසයි සොද රුව ට
ව ඩා සිරි හස්ත පිරි මැද අසුගෙ පි ට

සැරසී කුමරු සැණෙකින් යන්ට එම ව රා
සිරිගණ සිරි පතුල් පඩි කදට බර ක රා
සිරි රන් කඩු මුණෙන් ඇරලා එරන් දො රා
පිරිය රාහුලය සහ බිසව සිහි ක රා

ස ර ණ අදහ මහණට වඩින ගමනට ට
බ ර ණ පැළද සැතපෙන කුමරු ළ කො ට
ව ර ල නිල් කලඹ මුදලා යහන පි ට
ද ර ණ උඩ බලා අක් බඹරෙකු ලෙස ට

ස ම න් පිව්ව මල් අතුරපු යහන පි ට
ගි ම න් ඇර බිසව කුමරුන් තුරුළු කො ට
රු ව න් කිණිහිරිය මල් ගෙතුවා ලෙස ට
ද ම න් සිරි හස්ත කුමරුන්ගෙ ඇඟ පි ට

ළෑ දී සිනින් මතු බුදු වෙන බව පත න
වි දී සිරි සැපත හැර තපසට වඩි න
බෑ දී සසර ගිහි ගෙයි ආලය අරි ණ
මි දී නිල් වරල ඇද පාමුල දර ණ

සෝම ගුණ සිසිල සිඹ සනසන මුහු ණ
පේම ගුණ සොබන කුමරුන් වඩා ගෙ න
පුන් සද ළඟ සිටින රන් තරුවක් ලෙසි න
පුන් සද මෙන් වඩිති කුමරුන් සිහි කර න

පු න් සද ලෙසට බෝසත් වැඩියාය පි ට

ර න් කද කුමරු ඇර යම් ඉතින් කෙලෙස ට
ර න් කද ලෙසින් වැඩියේ ගංගා තෙර ට
පි න් ඇති මගේ අඹුදරු දකිමි ආවි ට

ස ස ර තිබෙන අගුණය දැක කළකිරි ලා
ප ත ර එකන්තක අසු පිට පැන නැගී ලා
ක ත ර තිස් යොදුන් හිමගත ගෙවා ලා
න ත ර වෙන්ඩ වැඩියේ ගං තෙර ද බ ලා

පැ න ලා වැලි තලෙන් අඩි තර බර කර ලා
හ ය ලා කට හඩින් හේසාරව කර ලා
තෙ ර වා දෙකන් පොතු අසු කරකැවී ලා
පි න වා ලෙව කෑ ය කුමරුන්ගෙ දෙපතු ලා

ඇසල මසේ පුර පසළොස්වක් එදි න
එතෙර වෙලා ගංගා වැල්ලට පැමි ණ
අබරණ මුදාලා සන් ඇමතිට දෙමි න
එතෙර වෙන්ට ගංගාවෙන් වදාර න

ප ව ර උතුම් මගෙ හිමිසද ඔබ හැර ලා
ඉ ව ර නො වන ගිනි කද අප හට දී ලා
අ ව ර ගිරග වැටුණා ලෙස වෙය මු ලා
නු ව ර ගොසින් මම ඉන්නේ කවුරු බ ලා

පිරිසිදු එරන් කඩුවක් සුරතට ගනි තී
පිරිමැද කේස දාතුව අහසට අරි තී
සිරි කුල උතුම් සක් දෙව දාතුව ගනි තී
පිරිකර පළමු කොට දුන්නේ සහමප තී

අ ඩා ඇමති බිම පෙරළෙයි දෙරණ පි ට
ව ඩා සිරිහස්ත දිගු කොට අසු ළහ ට
ක ඩා දමා යමු තුන් දෙන ම නිවන ට
අ ඩා මැරී අස් රජ ගියෙ දිව පුර ට

අ ස් රජු සමග බෝසත් නැති සෝකේ ට
හි ස් කර අරින්ඩ ද අද හිමි මා ගම ට

රූ ස් කර කියමි උණු දේ පිය නිරිදු හ ට
වි ස් තර හිමි සාමි අවසර මට යන් ට

ආබරණ ද අවසර දී ඇමති හ ට
සාගර ජලෙන් පලයන් පසු නො බැස සි ට
පිය නිරිදුට කිය මගෙ පුතු දැක ඉන් ට
යසෝදරා දේවිට කිය සැනසෙන් ට

ව න් න ඇමති නුවරට ගිය කල එදි නේ
ඇ න් න පැනපු සිහ දෙන ලෙස බිසව අ නේ
ව න් න යාළු මගෙ හිමි සද අද කොත නේ
ගෙ න් න වරෙන් මගෙ හිමි සද දකින මෙ නේ

රූන එරන් කෙදි සේ රන් කෙදි පිරා
පින පයෝදර ගතරන් කරඩු යුරා
වහම මොක් නිවන් සාදන මුනිදු පුරා
යහන පිට වැටී අඩතෙයි යසෝ දරා

සි තා ගෙන ගියේ බුදු වෙන්ඩමයි සිත
ප තා ජාතියේ ඔබට ම සරණ වෙත
ප තා ඉතින් බැඳ දුන්නේ මීට අත
ක තා නො කර මට වැඩියේ මන්ද සිත

මුව ජාතියේ ව ද පළමුව උප න්නේ
එම ජාතියේ සිට නැර ම මම එ න්නේ
කොයි ජාතියේ උපණන් මෙහෙසුන් ව න්නේ
මෙ ජාතියේ ඇයි මා තනි කර ය න්නේ

එ දා ගියේ තපසට දෙන්න සහ කැ ලේ
ව ඩා දෙදරවන් උකුළට රූගෙන ලො ලේ
බෙ දා උණුමු පන්සල් දෙක ම එක කැ ලේ
මෙ දා මොකද තනි කර යන්ට මම ක ලේ

සි තා ගෙන ම වැර වැයන් කර උණු මී
ප තා පෙරුම බලයෙන් නැර ම ආ මී

ගො නා දැන බැඳලා අප දන් දුණි මි
ක නා මට නො කර වැඩියේ මන්ද හි මි

නෙ මා වැටේ මගෙ සඵපිළි නෙත් පුර වා
අ මා රසක් වැනි හිමි සද සිහි වෙන වා
ද මා කුමරු වැඩියා මට සිහි වෙන වා
මෙ මා ඇර ලියෝ ලෙවි තුළ ඇද්ද ත වා

උන්නෙමු අපි ඉපිද ලෙහෙනුන් කුලේ ඵ දා
වැටුණේ ජලය මැද සමුදුරයේ බිළි දා
දැනුණේ කරපු විරිය ගොඩ ගන්ට ඵ දා
හිමි රජුනේ මග ඇරියේ මන්ද මෙ දා

රව ඇති පුතුන් වැදුවා මම වැරදී ද
රව ගුණ තේජසක් මගෙ අඩු වුණා ව ද
ගරු සරු නැතිකමක් මානින් යෙදුණා ද
මරු බිඳ බුදු වෙන්ඩ සිනෙන් පෙනුණා ද

කි ර ලා බිජු රකින සැටි හිමි අස න්නේ
වැ ර ලා දෙපය අහසට නගමින් ඉ න්නේ
අ ඩ ලා මගෙ ලසෝ ගිනි දැන් ඇවිලෙ න්නේ
නො ව ලා ළම ද අත තබමින් අඩ න්නේ

වනන්තරේ සෙවණැලිවල සිටි න්නේ
ගිමන් හැර සයන අදුරට නො පෙන න්නේ
නිරන්තරේ මට ගිනි කද ඇවිලෙ න්නේ
රන් බද ළමද අත තබමින් අඩ න්නේ

සු ව ද බොජුන් වැළඳු මගෙ හිමි සද ට
නි බ ද බොජුන් රස කර දුන් වළඳන් ට
සු ව ද පලාපල වැටියන් හිමියන් ට
සු ව ද මල් නිතර පිපියන් රන් කද ට

පි රි ය ලෙසට සැතපුණු අපෙ මල් යහ නා
බැ රි ය ඉතින් දැකලා මගෙ පපුව ද නා

වී රී ය බුදු බවට බාදා නො ව වඩි නා
සු රී ය මඩල වැනි ඔබ සැතපුණු යහ නා

වෙසතුරු වෙලා වැඩි දා ඔබ සිහි ඇදී දා
රස තුරු හිමේ සොයමින් රැක්කා නො වෙ දා
කරදර සිතක් සිතුවේ නැතුවා නො වෙ දා
පරතෙර නැතිව රැක්කාව ද මහිමි ස දා

ස ද ලප ලෙසට කැටුව ම ආවා නො වෙ ද
අ ද මා හැර යන්ට කීවේ කවුරුන් ද
ස ද මහ නුවර ඉන්නට කිව්වා නො වෙ ද
එ දා අඩ අඩා පස්සේ ගියාව ද

බා දා නැතුව දන් දුන්නේ කුමරු මෙ මා
එ දා ඉතින් මම වෙස්සන්නරව ත මා
ව දා රුවට සිටි කුමරුන් රාහුල මා
මෙ දා ඉතින් වැඩියේ ඇයි ද මා ද මා

ර හ ස ක් මගේ කවදා වත් නැත මෙතු රා
වෙ හෙ සක් වෙන්ට ඇරියේ නැත යසෝද රා
ය හ ප න් මම ඇඩිමි නිම නැතිව නුඹ ක රා
ද හ ස ක් ගුණැති මම ව ද සොද යසෝද රා

කා ර ණා ව බුදු වෙනවා ලකුණු දැ නේ
නෑ ර කැ ටු ව ආවා මම සරණ ගෙ නේ
බා ව නා ව තොර නො කරමි සිහිනේ අ නේ
මා ළි ගා ව අද අඳුරැයි සුවාමි නේ

ද රු ව න් එදා අන් බැඳලා දන් දු න්නේ
එ රු ව න් තනේ කිරි එරිලා කුමරු න්නේ
අ ඩ මි න් එදා සිරි පා මුල වැටෙමි න්නේ
මෙ ලෙ සි න් වෙහෙස වුණු මට ඇයි ගිනි දු න්නේ

කිදුරු වෙලා අපි දෙන්න ම උප න්නේ
අඳුරු සද පව්ව එකහව වැස උ න්නේ

සොදුරු අපි දෙන්න එක රැට වෙන් උණේ
දෙ දරා ඉතින් අද දක්වා අඩ න්නේ

ගණන් නැතුව අප දුන්නේ අත් බැඳ දා
ගණන් නැතුව ඇඩුවේ මම ඔබ සන් දා
කියන් ඉතින් මම කළ වරදක් ඇද් දා
හෙමි න් මහණ වෙන්නට වැඩියේ ඇයි දා

නිම නැති සතුන් වුණු කාලේ පෙරුම් පුරා
පියයුරු පෑවේ නැත කවදත් වෙනස් කරා
මේ වැනි පෙරුම් පිරු මට කරන අනදරා
අම යුරු මම නො වෙ ද බිමබා යසෝදරා

අනගි මුතු මැණික් අබරණ ගලවාලා
අනගි රන් පේස පා මුදු ගලවාලා
කනක කුණ්ඩලා බරණන් ගලවාලා
මලානිකව සිටියේ බිසව ගල්වෙලා

විලාප කිය කියා ඉඤ්ඤයි අඩා දොඩා
ගලා කඳුළු නිම නැතිව ම ඇඩුම් අඩා
කලා පිලා උණු තැන් නිම නැතුව අඩා
කරලා මෙමට ගියේ දෝ වෙන දාට වඩා

ඇතා වෙලා හිමයේ ඔබ උපන් එ දා
සිතා ඇවිත් විද හෙළුවේ වැදි නො වෙ දා
පතා අහිරිගා සිටියේ මම නො වෙ දා
පුතා දමා වැඩියේ ඇයි මහිමි ස දා

මහ ඔසු පඩිව ඔබ මට කරපු පුවත රා
අඹරා බත් මාළු ඇහ ඉස සිට තව රා
නො මරා මරන්නට කළ දේ මට මිහි රා
අමරාපති දේවිය මම යසෝදරා

නිම නැති තපස් රැක්කා මම කැටුව ගොසින්
එම දවසේ වත් නිම නැති වැදුම් පිදු ම

පමණක් වරද වත් සිහි නැතිව මට ඉති න්
එහෙම හිටපු මා ඇයි තනි කළේ ඉති න්

හිමයේ ගොසින් මල් යහනක නිදනව ද
කොමළ අනගි සිරිපා දෙක රිදෙනව ද
හිගේ නැතිව දෙවියෝ මුර කරනව ද
මගේ ඇත් රජුනි හිමි අද කොතැනක ද

සෑ ම වරද තිබුණත් හිමියනේ ම ට
කෑ ම රස බොජුන් දුන්නෙමි සොද රුව ට
බෝ ම ජපිට වඩිනා හිමය පසු කො ට
සෑ ම සියලු දෙවියෝ පිහිටයි ඔබ ට

කැලේ තිබෙන කොයි දේ වත් රස වේ වා
මලේ බඹරු ලෙස පිරිවර ඇති වේ වා
අවචේ තිබෙන රැස් මාලා අඩු වේ වා
ගවචෙන් ගවච දිව මාලිග සෑදේ වා

කියන මැසිවිල්ල හිමි හට නො ඇසෙන වා
රත් කද මහිමි මට හිනෙන් නො පෙනෙන වා
කම රස විදීමක් නැත මම දිවුරන වා
වෙන් කර ගියත් මම සිලේ පිහිටන වා

වෙහෙස උණත් තද දුක් මම ඉවසඤ්ඤා යි
අහස පොළොව ලෙස හිමි සිහි කර ඉඤ්ඤා යි
රහත් වෙන්ඩ මම වැයම කරඤ්ඤා යි
ඇහැට දකින තුරු නව ගුණ පුරවඤ්ඤා යි

සත් දවසක් අඹ උයනේ වැඩ සිට ලා
සත් වෙනි දා රජගහ නුවරට වැඩ ලා
පෙරත් බුදුන් කළ දේ දිවැසින් දැක ලා
ගෙනත් අහර වැළඳුවේ ගං තෙර ද බ ලා

බිමසර රජුට අවසර දී වැඩම ක ලා
පළමුව බණ ඔබට දෙසමැයි වදා ලා
උරුවෙල් දනවවට බෝසත් වැඩම ක ලා
අවුරුදු සයක් එහි තපසේ වැඩ සිට ලා

පුත් සඳ ලෙසට බුදු බද රුව වැඩුණු ක ලා
සුන් කර මරුන් බිඳ බුදු බවට නිකස ළා
සුභාතාව දුන් කිරි පිඩු වැළඳු ක ලා
එරන් තලිය ඇරියා උඩු ගහ ඉහ ළා

විත්තිය කිය කියා එන්නේ පළමු සි ට
සොත්තිය බමුණු දුන්නා කුස තණ එව් ට
සිත් ලෙසට ම ගෙන වැඩියේ බෝ මුල ට
තුදුස් රියන් විදුරාසන දුටු නෙත ට

පුරා දහම සිහි කර මුනි වැඩ සිට ලා
දරා වටකරය දෙවියෝ මුර කර ලා
පුරා මාර සෙනගක් බෝමැඩ පිරි ලා
ලොවතුරා බුදුව දස බිමබර බිඳ ලා

පන් දහසක් පවතින දහම මෙලොව ට
පින් කඳ පළමු බුදු වී ලොව බලා සි ට
සුන් කර සැම සතුන් සසරින් මුදන්න ට
දම් සක් පැවතුවා මුනි රජ පළමු කො ට

උතුම් මුනි රජ ද දිවැසින් බලා සි ට
තුන් ගමනක් වැඩියේ නිසි පිළිවෙළ ට
පන්සාලිස් අවුරුදු වැඩ සිටින්න ට
සුදසුන් රජ නිසා වැඩියේය නුවර ට

උතුම් නුවර දිව පුර ලෙස සරසා ලා
පන්සියයක් රහතුන් පිරිවරා ලා
දහම දෙසති නැයන්හට වැඩිම ක ළා
රන්වන් බුදු රැසින් සිය නුවර පටල ලා

පිරිසිදු රිදී කඳ සේ අහිරිගා බිසව
සවනක් බුදු රැසින් සියොලහ වෙළා බිසව
පිරිවර සමග රන් ලියවැල ලෙසට බිසව
සිරිපද පිට වැටිලා ඉඳ අඩති බිසව

සමපත් දියන් කියලා රාහුල කුම රු
පුත් සද වට දිලෙන රත් තරුව පිරිවැ රු
දහම දෙසනි එක් සිත් පහදා කුම රු
මහණ කළේ එවිගස රාහුල කුම රු

සුද්දෝදන නිරිදුට බණ වදා ළා
ලද්ද සෝක හැර දහමට සිත නැමි ලා
වින්ද සැපත් හැර බිසවුන් මහණ වෙ ලා
සුද්ද ඇතුළු සිල් රැකකේ නැණින් බ ලා

කල ක් මෙහෙම සිල් රැකලා යසෝද රා
නෙද ක් පාමි දෙව මිනිසුන්ගෙ සැක හැ රා
සුග ත් බිසව මහණට යනි යසෝද රා
පල ක් බැද එවැඩ උන්නේ යසෝද රා

පින් කළ අයට කාටත් මෙහෙම සත හ ට
සුන් කර කෙලෙස් දුරු කරලා විගසක ට
අහස පලක් බැද වැඩ උන්නා එවි ට
රාහුල මාතාව මම ව ද පළමු සි ට

පිරිසිදු සිල් රකිමි අවසර රැගෙන සි ට
නො හැර කෙලෙස් දුරු කර බිසව හණික ට
සිරි සැපතට පැමුණුණු බිසව හණික ට
පන්සිය පිරිනිවන් පැවැය එම වි ට

බැඳපු දා ගැබක් ඒ දාතු පිහිටු වා
පිදු සැම දෙන එක මල් වරසා වා
සිදුහත් බුදු වෙලා පින් කද වරසා වා
බුදු වී හස්තයෙන් සැයට මල් පිදු වා

සකල සමපත් හැර දමා ගොස් පැවිදි වූවා මෙහෙණි ස ස්තේ
සකල බව දුක් බින්දවා හැර රහත් වී බබළවා ස ස්තේ
සකල නරගණු දෙව බමුන් ඇ පිරිස් හට දන් දෙමින් ස ස්තේ
සකල සැපතීන් අගාර නිවනට යන්ට අවසර ගෙන නො ල ස්තේ

ලැබුණු තැන සිට නියත විවරණ බුදු වෙනා ලෙස මේ කපේ දී
යෙදුණු තම වායාව විලසට නො හැර ආ බැව් සැම තැනේ දී
බුදු වු තැන සිට වෙන්ඩ අවුදින් පළමු නිවනට යන තැනේ දී
පුරුදු ඔබ ලැබු නොයෙක් ඉර්දිය පාපු පෙළහර සැම තැනේ දී

පැන නැගෙමින් සත් සමුදුර ජලය පිටට නො ලසින් දා
වෙන කිසි යම දෙයක් නො පෙනී මුදු පුරා මසෙකු ලෙ දා
දෙව් මිනිසුන් වෙත පාමින් පෙළහර මේ ලෙස එළ දා
යස එළදුන් යසෝදරා නිවන් පුරට ගියෙ නො ර දා

නෙක නෙක ඉර්දි බල පාමින් මුනිදුට පුදමින් පෙළහැ ර
දැක දැ ක මුනිදුන්ට පෙනී අහසට වඩමින් නෙක ව ර
දුක දු ක නසමින් නිවනට පැමුණුණු උත්තම යසෝද ර
එක එ ක මුවකින් ගුණ කද කියනු කෙලෙස දෝ මෙම ව ර

තලෙක දෙනලෙක තුන් තලෙක ඇ පිළිවෙළින් අහසේ සිට න්
ඉදුරපති මහ බඹ ද නා ගුරුළුන්ගෙ නන් වෙස් ගෙන සොදි න්
අවට සැදි සිටි පිරිස් හට මම යසෝදරා යයි පවසමි න්
සුගත සම්බුට නොයෙක් තුනි දී පැවෙ එදවස පිරිනිව න්

මෙබඳු පාදේ උපන් සැම ඉතිරින්ගෙ මස්තක පිට සැ දු
කිරුළයක් බඳු යසෝදරා දේවියගේ ආකාරය සු දු
සවන කරමින් සියලු දිගැසින් මතු එමෙන් උපදින ලෙ දු
සකල පින් කරනා වු අටියෙන් සිත් දරව මේ බණ ක දු

මොක් සැප පතා වසනා ලෝ සතා සිතා
දුක් දැක සසර ආලය හළ හොතා යුතා
දුක් ලැබ නෙ දන රුසි කරනා සිතා යුතා
දුක් කර කල් නොයිද පින් කළ හොතා යුතා

අස මි න මේ දහම අහනෝ ගෙන සිත ට
යටැ සි න රවා වත් නො බලා තම හිමි ට
වස මි න රන් රස සෙ එකහින් අදර කො ට
උප දී නු යසෝදර බිසවුන් ලෙස සොද ට

හිමි ට ඇති පහසු අපහසු නො බල මිනී
අප ට මෙ නම් දෙය දෙය ගෙනව කිය මිනී
සිත ට දුක් දෙවන බස් කිසි නො කිය මිනී
සොද ට සිටිනු මැන සිය හිමි වෙත පෙ මිනී

දුක ක් වන් කලට අත මිට හිඟ වෙමි න
සෙන ක් වන් කලට වැඩියෙන් දයාවෙ න
ඇද ක් නො ව කතුනි හිමි සැලකුවෝනි න
කිමෙ ක මොක් දකිනු බැරි යසොදරා මෙ න

රුක පතිදම් යසෝදර බිසවුන් ලෙස ට
දුක සැප දෙකෙහි වෙනසක් නො ව එක ලෙස ට
එක හිමි පතා සිටියොත් ළඳුනි බැනි කො ට
සැක නැත සගපවග මතු වර ලැබෙනව ට

ඉන් නි සා ලියනි හිමි හට යටහනි න
දොම න සා නො වී ලෙඩ දුකෙහි සතනි න
අන් දෙ සා නො ලා සිතු යසොදරා මෙ න
පින්ර සා කරවි සග මොක් ලබන මෙ න

සැමා සුරනි ගෙන පින් සිත යුරා පු රා
යොමා සුබ වැඩෙහි සිත නිරතුරා ති රා
පෙමා කර සතන් රුක දුක් දුරා හැ රා
අමා මහ නිවන් ලබනුය තීරා ස රා